

Hospodine, Bože zástupů, obnov nás, ukaž jasnou tvář a budem zachráněni (Ž 80,20).

IZAJÁŠ 1,18-20

18 „Pojďte, projednejme to spolu, praví Hospodin. I kdyby vaše hříchy byly jako šarlat, zbělejí jako sníh, i kdyby byly rudé jako purpur, budou bílé jako vlna. 19 Budete-li povolní a poslechnete, budete požívat dobrých darů země. 20 Když však odmítnete a budete se zpěčovat, bude vás požírat meč“. Tak promluvila Hospodinova ústa.

Milé sestry a milí bratři v Kristu.

Tak, kdo jste slyšeli výzvu se zvedněte a pojďte. Můžeme jít. To není můj výmysl, to je výzva Hospodinova, jak jí tlumočí prorok Izajáš. Vždyť jsme to četli, slyšeli: „Pojďte“ ... „Tak promluvila Hospodinova ústa.“ To je jasná výzva, o tom není pochyb, která má určitě svůj smysl i teď o Vánocích, kdy si tak většina lidí polehává doma na kanapi před televizí nebo posedává po návštěvách u kafička a užívá si toho, že nemusí pár dní do práce, že mají nakoupeno a navařeno a mají pocit, že to stačí, že tohle je ono, to jsou ty kouzelné svátky Vánoc na které se těšili. Nebo se jich děsili? Houbelec. To přece nic není, to je jen proflákaný, promarněný čas. Nevyužitý a nezhodnocený čas, velice drahý čas našeho bytí, protože podruhé už tu vteřinu, minutu, hodinu, sváteční den nikdy nikdo z nás neprožije. Ten čas se nedá vrátit a prožít znovu a lépe. Na to zapomínáme, rádi, a nechceme na to myslet. Dá se říci, že Hospodinova výzva „pojďte“ nemá za cíl nás teď tady zvednout ze židlí a hnát někam pryč. Ne. Chce námi i všemi ostatními lidmi pohnout. To je zřetelné. A chce nás vyburcovat k duchovnímu pohybu. K duchovní smělosti. K tomu, abychom vyšli z té své věčné sobecké uzavřenosti do sebe sama, z nešťastných a zavádějících pocitů, že máme přece všechno, všeho dost a nic moc už nepotřebujeme, vyjít ze zbabělosti hledat, slyšet a spatřit něco nového, něco víc než co nabízí a dává tento svět. Hospodinova ústa, jak říká prorok, nás vyzývají ke hledání kontaktu a k jednání. Vždyť nás dokonce staví do role partnerů. „Projednejme to spolu, praví Hospodin“. Je to prostě výzva na té nejvyšší úrovni, ke které jsme zváni, ale ne skrze nějaké představitele, kteří věci kabinetně projednají a nám pak výsledky milostivě sdělí prostřednictvím svého tiskového mluvčího. Tohle má být skutečně jednání na nejvyšší úrovni a tím nejvhodnějším pro takové jednání je v očích Hospodinových každý z nás. Chce jednat, hovořit, mít přímý kontakt na každého. Zve nás abychom šli a jednali s ním. Oni i ty vánoce a jejich zvěst jsou dokladem Boží touhy po jednání s člověkem, Božího úmyslu, pozvání. A protože nemůžeme vystoupat do Božích výšin, přichází tedy Bůh k nám. V lidském těle, se vši jeho nuzotou a malostí, omezeností. Jde do toho, i když to pro něho znamená mnohou bolest a ponížení a nepřijetí. Ale jde do toho, abychom měli, mohli mít tu šanci jednat, šanci k jednání s Bohem Hospodinem jako rovný s rovným.

Narození Pána Ježíše v Betlémě je, kromě všeho jiného, také okamžikem, počátkem nového vztahu mezi Bohem a člověkem a obráceně - mezi člověkem a Bohem. Jedná se o změnu v obou směrech. Je to o překonání z pohledu člověka nepřekonatelné překážky. Tou je naše hříšnost, naše vnitřní nesvoboda. Neschopnost se překonat ve vztahu k Bohu. Ano hřích to nejsou jen naše myšlenky na to jak ublížit, nebo jak se pomstít, myšlenky jen na svůj prospěch bez ohledu na druhé. To nejsou jen naše jednotlivé nedobré, zlé, možná i odporné činy. Hřích je prostě porušený vztah člověka k Bohu. Porušenost, kterou zaviňuje právě člověk svojí neochotou se naladit na tu správnou vlnu na které k němu vysílá Bůh. Jít k němu a sejít se s ním. Projednávat a konzultovat s ním své myšlení a konání. Porušenost člověk zaviňuje svou slepotou, když nechce nikde a v ničem vidět nádheru a vznešenost Božího stvořitelského díla. Když nechce slyšet nic o tom jak dobrý je Bůh, jak dobré je pro člověka naslouchat Božímu slovu. Kdepak, nic takového. S tím na mě nechodte. Já si stačím sám. Kolikrát nějakou takovou podobnou odpověď si asi musel vyslechnout prorok Izajáš od těch, kterým vyřizoval Boží slovo. Kolikrát něco podobného asi slyšel Pán Ježíš od některých svých posluchačů či diskutérů. Kolikrát to slyšíme dneska. Je to vlastně taková standardní odpověď, kterou se tak jakoby patří odpovídat na zvěst evangelia mezi slušnými lidmi. Vždyť v Bohu a jeho Synu Ježíše a v Duchu svatého, kdo ještě dneska věří, že? Jenže to je hřích. Pýcha člověka na sebe sama a na nic jiného. Jen já. Já jsem středem světa. Pochybuju o tom, že je někdo, kdo si to o sobě nemyslí nebo nemyslel. Alespoň sám v sobě, ve svém srdci, ve své mysli, ve své síle, ve svém duchu. Alespoň potají, ale přece jen. A to je to, co člověka odděluje od Boha. Čím se od něho sám odděluje. Z čeho vzniká ta nepřekonatelná propast mezi člověkem a Bohem. Z mé pýchy, z mého sobectví, z mého egoismu, abychom si to řekli taky trochu moderně. Nebo z lenosti, že se mi nechce přemýšlet či uvažovat o duchovních věcech, když je tady tolik jiných možností, kde přemýšlet a namáhat se není potřeba? A teď jiná otázka: Můžu to nějak překonat? Můžu to nějak změnit? Jediná možná odpověď je záporná. Já to změnit nemůžu. Na to nemám. Takovej bourák tedy zase nejsem, abych dokázal proměnit, zásadně proměnit, otočit o 180 stupňů svůj vztah k Bohu a k Pánu Ježíši. To bychom asi si měli přiznat. I když... Byla by tu určitá možnost. „Pojďte, projednejme to spolu, praví Hospodin.“

Další prorokova slova, nebo vlastně Hospodinova slova, prorok je přece jen tlumočí, se zabývájí naší hříšností. Že jsme hříšní je fakt, který je znám Pánu Bohu zcela určitě. Ví to o nás. Moc dobře. Má nás prokouknuté. Vždyť hledí na to, co máme ve svém srdci a ne na to co máme na sobě, a jak se zrovna tváříme. Neskryjeme před ním nic. Ani nejmenší ze svých skutků, ani jedinou z myšlenek, ani jedinou špinavost. „I kdyby vaše hříchy byly jako šarlat, i kdyby byly rudé jako purpur.“ Takový obraz používá prorok. Je to takový zvláštní obraz. Šarlat a purpur, to jsou královské barvy. Barvy, které sloužili ke zvýraznění královského majestátu. Měly podtrhnout důležitost

královské moci, vypíchnout jedinečnost toho, který je v čele všech, který je na špici a je hoden uctívání. Který je hoden uctívání. To je asi ono. Proto ten purpur a šarlat. Vždyť uctívat sebe sama, to je náš život, to je naše touha. Takovým způsobem přemýšlíme a jednáme. Použité barvy chtějí nasměrovat posluchače - čtenáře - k určité myšlence. Něco ve smyslu: I kdybych si sám sebe zbožštil. I když jsem sám sobě jediným pánem, vládcem, jedinou mocí kterou jsem vůbec ochoten uznat. I když jsem tak dokonale zaslepen sám sebou - přece se i tehdy věci a děje mohou změnit. „Zbělejí jako sníh ... budou bílé jako vlna.“ To je druhá půlka věty, druhá část zaslíbení. Nadějná, na rozdíl od té první části. První nám vlastně ukazuje na to, jací jsme. Co je v nás, čím žijeme. Druhá nám představuje jinou, novou možnost. Bílá je totiž barvou nebeské čistoty, svatosti. Barvou, která je spojena v Písmu s nebesy, s Božím královstvím. A tak zaslíbení proměny šarlatu, či purpuru v bělost je zaslíbení očištění. Od veškeré špíny, kterou představuje právě pýcha a sobeckost, nelaskavost nebo vyprahlost a nuznost, řečeno jinými prorokovými slovy. Slyšíme nabídku, že můžeme být očištěni. Zbaveni všeho toho, co nám činí život zde na zemi, ale i výhled někam dál, tak těžkým, složitým, neuchopitelným, vlastně až nepředstavitelným. Ale může v tom nastat změna, to je nám nabízeno. Tlumočnickem nabídky je tady prorok Izajáš. Ale ten, kdo ji přišel uskutečnit, v kom se zaslíbení naplnilo, u koho máme hledat, tím je Pán Ježíš Kristus. On je tím, kdo nás může dokonale očistit od vší špinavosti, od té nepříjemné lepkavosti hříchu, který nejde smýt, vydrhnout, nejde odstranit ani zahodit, nebo vymazat. Co jsme vymysleli a uskutečnili, to tady je. Tak, jako nejde znovu prožít proflákaný, promarněný čas, stejně nejde změnit nebo vzít zpátky to, pro co jsme se rozhodli a co jsme jednou udělali nedobrého. Lež pronesená bez uzardění. Pomluva, která způsobila mnoho zlého. Skutečnost překroucená pro vlastní prospěch. Rána pěstí, která dopadla na bradu, políček vlepený do tváře druhému člověku. Nic z toho nevezmeme zpátky, nepředěláme, nevykonáme jinak. Ale nabídka evangelia, nabídka vánoční zvěsti o příchodu Mesiáše Ježíše Krista zní: Pojďte, projednejme to spolu, jak to vyřešit, jak to přece jenom změnit. Jak z tebe člověče smýt tu lepkavost hříchu, jak odstranit z tvého života všechno nedobré, co tam máš nahromaděno, jak vybělit to tvé purpurové a šarlatové svědomí a srdce. Nic z toho nelze vzít zpátky, to je pravda, ale je tu pro tebe jiná cesta, jiná možnost, která se pro tebe otevírá, pootevírá ve vánoční zvěsti.

Příchod Pána Ježíše Krista, který je uskutečněn tak podivně nebožskou formou, který je však pravým a jediným centrem vánočních svátků, ten je zaslíbenou novou nadějí. A k němu se obracelo mnohé doufání starých Izraelců. Je vlastně viditelným pozváním k jednání, k projednávání ze strany Boží k nám. Bůh svojí přítomností mezi námi dává najevo, jak vážně míní své nabídky. Tak vážně, že proto odkládá své božství, svatost, bělost a je ochoten sestoupit do našeho odmítání a zpěčování, do našeho šarlatu a purpuru, aby s námi jednal. Tak daleko nám vychází Bůh vstříc. Tolik nám

ustupuje právě proto, aby jednání mohlo začít a hlavně, aby došlo dobrého konce. Aby vydalo dobré plody. „Budete-li povolní a poslechnete“, přijmete-li tuto zvěst, nabídnutou možnost, „budete užívat dobrých darů země“. Tak může vypadat výsledek jednání, ke kterému jsme zváni a můžeme se k němu klidně a bez obav dostavit. Užívat dobrých darů země.

Je tam ale i druhá stránka mince. Když však odmítnete a budete se zpěčovat, bude vás požírat meč. Pro starý Izrael to byla hrozba víc než reálná. Na každé hranici stála vojska nepřátelských království, která čekala jen na ten správný okamžik, na vhodnou příležitost. Ale zase je to i obraz, i určité podobenství, ve kterém máme hledat. Upozornění pro sebe, že druhá cesta, cesta odmítání a zpěčování, je cestou ničivou. Vedoucí člověka jen do záhuby, ke konci, odkud není návratu. Jsme upozorněni, aby si nikdo nemohl stěžovat, že nebyl seznámen. Nevěděl, jaké jsou možnosti. Vůbec netušil. Prorok je každému říká rovnou, přímo. Cesta povolnosti a poslušnosti (Božího slova, Boží vůle) je cestou dobrou, vedoucí člověka k dobrému, k mnohému dobrému. Cesta odmítání a zpěčování je naopak cestou k záhubě. A vyber si člověče. Máš k tomu svobodu se rozhodnout jak chceš. K ležení na kanapi a lhostejnému zabíjení času, nebo k užívání dobrých darů země a vydávání ovoce a bohaté úrody.

I období Vánoc může být okamžikem takového rozhodování. Jak naložím se zvěstí o příchodu Mesiáše. Skutečného Božího Mesiáše, Syna Božího Pána Ježíše Krista. Toho, který na sebe přijal nejen miminkovskou podobu betlémského pacholátka, ale především veškerou ošklivost, nuzotu, vyprahlost našich životů bez Boha, bez Boží lásky. To vše na sebe přijal, abychom takto očištění směli, mohli, měli možnost kladně zareagovat na Hospodinovu výzvu: „Pojďte, projednejme to spolu“. Abychom mohli do tohoto jednání jít jako skuteční partneři na úrovni, které netíží staré viny, nesklíčují hříchy, neochromuje strach a obavy z trestu za hřích, kterým je jediné smrt. Jsme od toho všeho osvobozeni, můžeme být osvobozeni a očištěni. Stačí vlastně jen málo. Pojďte a zkusme to projednat se svým Otcem v nebesích, s Božím Synem Pánem Ježíšem Kristem i s Duchem svatým. Zkuste do toho jít beze strachu, bez obav, ale s nadějí a radostí. Vždyť za to můžete užívat dobrých darů země, Božího stvořitelského díla, krásy nebeského království, které se přiblížilo na dosah, vstoupilo do našich životů i domovů. Amen.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Pane Ježíši Kriste,

ty s námi jednáš milostivě a s velikou láskou. Dej také nám tolik lásky a milosti, abychom dovedli stejným způsobem jednat s našimi bližními. Ať dovedeme být ohleduplní k jejich názorům i potřebám, ať se umíme uskromnit a dopřát potřebným, ať dovedeme vánoční evangelium přetavit do mnoha dobrých skutků i laskavého zvěstování našemu okolí. Amen.